

Adobe Dreamweaver CS4

Ontwerp van statische websites met XHTML, CSS en Spry

Versie 1.0 - december 2008

Adobe, Macromedia, Dreamweaver, Fireworks en Flash zijn handelsmerken of gedeponeerde handelsmerken van Adobe Systems, Inc. in de Verenigde Staten en/of andere landen.

Alle overige handelsmerken en merknamen zijn eigendom van hun respectieve eigenaars.

Speciale dank aan Lieve en Guy voor hun meer dan gewaardeerde medewerking.

Inhoud

1 Inleiding	13
1.1 Historiek.....	13
1.2 Nieuw in Dreamweaver CS4.....	14
1.3 Conventies.....	14
1.4 Systeemvereisten.....	14
1.4.1 Microsoft-Windows.....	14
1.4.2 Mac-OS.....	15
1.5 Lesmateriaal bij dit handboek.....	15
1.5.1 Lesmateriaal installeren op PC.....	15
1.5.2 Lesmateriaal installeren op Macintosh.....	16
1.6 De helpfunctie.....	16
1.7 Technische ondersteuning en training.....	16
1.8 Statische en dynamische websites.....	17
1.8.1 Statische webpagina's.....	17
1.8.2 Statische website.....	17
1.8.3 Dynamische webpagina's.....	17
1.8.4 Dynamische website of Web applicatie.....	18
1.9 Bronnen.....	19
2 Lay-out van het programma	21
2.1 Werkomgeving.....	21
2.2 Startpagina.....	21
2.3 De gebruikersinterface.....	22
3 Essentiële paletten en functies	27
3.1 Het Insert palet.....	27
3.2 Het Properties palet.....	29
3.3 Extensions.....	30
3.4 Het Files palet.....	31
3.5 Preview in een Browser.....	36
3.6 Browserlijst uitbreiden.....	37
3.7 Check Browser Compatibility.....	40
3.8 HTML validation.....	42
3.9 Online HTML en CSS validation.....	43
3.10 Firefox add-ons.....	45
3.11 Bronnen.....	45
4 Filosofie achter een website	47
4.1 Hosting.....	47
4.1.1 Lokaal op harde schijf of op CD-ROM.....	47
4.1.2 Intranet.....	47
4.1.3 Internet.....	48
4.1.4 Domeinnaam.....	49
4.1.5 Webruimte.....	49
4.2 Webservers.....	49
4.3 Naamgeving van documenten.....	50
4.4 Structuur van een website.....	51
4.5 Bronnen.....	53

5 Een website publiceren.....	55
5.1 De voorbereiding.....	56
5.2 Een nieuwe site definiëren.....	56
5.3 Website publiceren.....	60
5.4 Bronnen.....	63
6 Site management.....	65
6.1 Een nieuwe site definiëren en publiceren.....	65
6.2 Documenten ordenen.....	67
6.3 Documenten herbenoemen.....	68
6.4 Documenten verplaatsen.....	70
6.5 Foutieve links herstellen.....	70
6.6 Overbodige documenten wissen.....	71
6.7 De website synchroniseren.....	72
6.7.1 Alle bestanden wissen en volledig opnieuw publiceren.....	72
6.7.2 Gewijzigde bestanden dadelijk uploaden.....	72
6.7.3 Bestanden synchroniseren.....	73
6.8 Design notes.....	74
6.9 Cloaking.....	77
6.10 Check In - Check Out.....	78
6.11 Overige opties in het Site Definition palet.....	80
6.11.1 Rubriek: Local Info.....	80
6.11.2 Rubriek: Remote Info.....	80
6.11.3 Rubriek: Testing Server.....	81
6.11.4 Rubriek: Version Control.....	81
6.11.6 Rubriek: Contribute.....	81
6.11.7 Rubriek: Spry.....	82
6.12 Bronnen.....	82
7 HTML als basis.....	83
7.1 Elementen of tags.....	85
7.2 Attributen.....	86
7.3 HTML in Dreamweaver.....	87
7.3.1 Code en Design View.....	87
7.3.2 Code Hints in Code View.....	90
7.3.3 Het Tag Inspector palet.....	91
7.3.4 De Tag Selector.....	92
7.3.5 De Quick Tag editor (Properties palet).....	92
7.3.6 De Quick Tag editor (Design View).....	93
7.3.7 Het Reference palet.....	93
7.3.8 Coding Toolbar.....	95
7.4 De geschiedenis van HTML.....	95
7.4.1 HTML 2.0.....	95
7.4.2 HTML 3.2.....	95
7.4.3 HTML 4.01.....	96
7.4.4 Browsers en HTML-versies.....	96
7.5 XHTML vs. HTML.....	97
7.5.1 Maak een nieuw XHTML-document.....	98
7.5.2 Bestaande webpagina's converteren naar XHTML.....	98
7.6 XHTML 1.0 Transitional of Strict.....	99
7.7 De toekomst van HTML.....	101

7.8	Browserafhankelijke tags en attributen.....	101
7.9	Roundtrip HTML.....	101
7.9.1	Documenten gelijktijdig bewerken in meerdere editors.....	102
7.9.2	Code herschrijven.....	102
7.9.3	Foutief geneste code.....	103
7.9.4	Clean Up XHTML.....	104
7.10	Het Snippets palet.....	105
7.11	Bronnen.....	108
8	Tekst.....	109
8.1	Eigenschappen van tekst.....	109
8.2	Het Properties palet.....	112
8.2.1	Eigenschappen in HTML view.....	112
8.2.2	Eigenschappen in CSS view.....	117
8.3	Hyperlinks.....	124
8.3.1	Absolute links.....	124
8.3.2	Document vs. siterelatieve links.....	126
8.3.3	Documentrelatieve links.....	127
8.3.4	Siterelatieve links.....	129
8.3.5	Het title-attribuut.....	129
8.4	Target.....	130
8.5	Ankers.....	131
8.6	Achtergrond-, tekst- en linkeigenschappen.....	132
8.6.1	Rubriek Appearance (CSS).....	132
8.6.2	Rubriek Links (CSS).....	133
8.6.3	Rubriek Headings (CSS).....	133
8.6.4	Rubriek Title/Encoding.....	134
8.6.5	Rubriek Tracing Image.....	134
8.7	Tekst uit andere programma's importeren.....	134
8.8	Microsoft Word webpagina's.....	135
8.9	Opdracht.....	136
8.10	Bronnen.....	137
9	Vormgeven met Cascading Style Sheets (CSS).....	139
9.1	Historiek.....	140
9.2	Terminologie.....	141
9.3	De voordelen van een style sheet.....	144
9.4	Structuur van een eenvoudige stijl.....	145
9.5	Interne of externe stijlen.....	145
9.5.1	Inline styles.....	145
9.5.2	Embedded of internal style sheets.....	146
9.5.3	Linked of external style sheets.....	146
9.6	Cascading?.....	147
9.7	Het CSS Styles palet.....	148
9.7.1	Nieuwe stijl aanmaken.....	148
9.7.2	Stijleigenschappen wijzigen vanuit het CSS Styles palet.....	150
9.8	Class en ID selector.....	152
9.9	Contextual selector.....	156
9.10	Pseudo-class selector.....	158
9.11	Related files en Code navigator.....	162
9.12	Live View.....	163

9.13 Teksteigenschappen.....	164
9.13.1 Font-family.....	164
9.13.2 Color.....	164
9.13.3 Font-size.....	165
9.13.4 Font-weight.....	168
9.13.5 Line-height.....	169
9.13.6 Overige eigenschappen.....	170
9.13.7 Besluit.....	170
9.14 Het box model.....	171
9.14.1 Padding.....	172
9.14.2 border.....	173
9.14.3 Margin.....	173
9.14.4 Absolute en relatieve eenheden.....	175
9.14.5 Breedte en hoogte van de box.....	175
9.14.6 Inline elementen.....	176
9.14.7 Shorthand CSS.....	177
9.15 Standard mode en Quirks mode.....	179
9.16 Conditional comments in Internet Explorer.....	180
9.17 HTML-stijlen vs CSS-stijlen.....	182
9.18 Website vervolledigen.....	183
9.18.1 Basisstijlen definiëren.....	184
9.18.2 Externe style sheet aanmaken.....	184
9.18.3 Lay-out verfijnen.....	185
9.18.4 Lijsten, een geval apart.....	187
9.18.5 Navigatielinks aanpassen.....	191
9.19 Bronnen.....	193
10 Afbeeldingen.....	195
10.1 Beeldformaten.....	196
10.1.1 GIF (.gif):.....	196
10.1.2 JPEG (.jpg):.....	196
10.1.3 Animated GIF (.gif):.....	196
10.1.4 PNG (.png):.....	196
10.2 Een afbeelding aan de pagina toevoegen.....	197
10.3 Eigenschappen van een afbeelding.....	199
10.3.1 HTML-eigenschappen.....	199
10.3.2 Afgekeurde attributen van de img-tag in HTML 4.....	202
10.4 Eenvoudige bewerkingen.....	203
10.4.1 Bewerkingen binnen Dreamweaver.....	204
10.4.2 Bewerkingen in combinatie met Fireworks.....	205
10.5 Image Placeholders.....	205
10.5.1 Placeholder toevoegen.....	205
10.5.2 Placeholder koppelen aan een afbeelding.....	206
10.6 Image Map.....	207
10.6.1 Een hotspot toevoegen.....	208
10.6.2 Een hotspot aanpassen.....	209
10.6.3 Volledige afbeelding linken.....	209
10.7 Afbeeldingen aangemaakt met Fireworks.....	211
10.8 Pagina-achtergrond aanpassen.....	212
10.8.1 Achtergrondkleur toevoegen.....	212

10.8.2 Achtergrondpatroon toevoegen.....	215
10.9 Bronnen.....	218
11 Tabellen.....	219
11.1 Tabel toevoegen.....	220
11.2 Tabel- en ceileigenschappen.....	222
11.2.1 Tabeleigenschappen.....	223
11.2.2 Ceileigenschappen.....	225
11.3 Gegevens importeren.....	226
11.4 Tabellen importeren vanuit MS Excel, Word of Access.....	228
11.5 Tabel vormgeven met style sheets.....	228
11.5.1 Table-tag definiëren.....	229
11.5.2 Een class aanmaken.....	230
11.5.3 Een ID aanmaken.....	232
11.5.4 Celranden met CSS.....	234
12 Elementen positioneren met CSS.....	237
12.1 Tweekolommen lay-out met absolute en relatieve positionering.....	238
12.1.1 Relatieve positionering.....	240
12.1.2 Stapelvolgorde van de elementen aanpassen.....	241
12.1.3 Absolute positionering.....	243
12.2 Driekolommen lay-out met absolute positionering.....	246
12.3 Driekolommen lay-out met zwevende elementen.....	249
12.4 Pagina-inhoud horizontaal centreren.....	253
12.5 Pagina-inhoud horizontaal en verticaal positioneren.....	255
12.6 Lay-outtabel vervangen door div-tags.....	257
12.6.1 Lay-outtabel verwijderen.....	257
12.6.2 Pagina vormgeven voor schermweergave.....	258
12.7 De pagina printklaar maken.....	263
12.8 Welke positionering gebruiken?.....	268
12.9 Lay-outtabellen vs. div-tags.....	268
12.10 Browser hacks.....	269
12.11 Lay-out sjablonen.....	272
12.12 Bronnen.....	274
13 Templates.....	275
13.1 Een template ontwerpen.....	276
13.2 Editable Regions toevoegen.....	277
13.2.1 Editable Region.....	278
13.2.2 Optional Region.....	278
13.2.3 Overige objecten in het Insert palet.....	280
13.3 Bestaande pagina's koppelen aan een template.....	281
13.4 Een template aanpassen.....	283
13.5 Nieuwe pagina's koppelen aan een template.....	285
13.6 Editable Region wissen.....	285
13.7 Pagina's van een template losmaken.....	286
13.8 Paginatitels aanpassen.....	286

14 Library items.	287
14.1 Een library item ontwerpen.	288
14.2 Een library item aan een pagina toevoegen.	290
14.3 Een library item aanpassen.	290
14.4 Een library item op een pagina losmaken.	291
15 Behaviors (JavaScript).	293
15.1 Behaviors, Events en Actions.	294
15.1.1 Action op de body-tag.	296
15.1.2 Action op een link.	298
15.1.3 Action op een formulierelement.	299
15.2 Enkele voorbeeldscripts.	300
15.2.1 Popup Message.	300
15.2.2 Een banner openen.	300
15.2.3 Het bannervenster sluiten.	301
15.2.4 Een eenvoudige login pagina.	302
15.2.5 Spam-mail voorkomen.	304
15.3 Een behavior wissen.	305
15.4 Plaats van een JavaScript op de pagina.	306
15.5 JavaScripts kopiëren en downloaden.	307
15.6 Downloadsnelheid optimaliseren.	308
15.7 Broncode beveiligen.	309
15.8 CSS-eigenschappen dynamisch wijzigen.	309
15.8.1 Syntax regels.	309
15.8.2 Objecten.	309
15.8.3 Functies en events.	310
15.8.4 Object-eigenschappen aanpassen.	311
15.8.5 innerHTML.	316
15.9 Opdracht.	317
15.10 Bronnen.	318
16 Spry Framework.	319
16.1 Adobe Spry Framework for AJAX.	319
16.2 Nadelen van Spry toepassingen.	320
16.3 Spry versies.	320
16.4 Spry effecten.	320
16.4.1 Enkelvoudige effecten.	321
16.4.2 Gecombineerde effecten.	324
16.5 Spry widgets.	325
16.5.1 Spry Tabbed Panels.	325
16.5.2 Spry Accordion.	327
16.5.3 Spry Collapsible Panel.	327
16.5.4 Spry Tooltip.	328
16.5.5 Spry Menu Bar.	329
16.6 Spry widgets en accessibility.	329
16.7 Fotoalbum met effecten.	331
16.8 Bronnen.	332
17 Rollovermenu met CSS.	333
17.1 Verticaal menu met tekstlinks.	335
17.2 Verticaal menu met een opsommingslijst.	339

17.3 Enkele varianten.....	341
17.3.1 Navigatie van links naar rechts verplaatsen.....	341
17.3.2 Afstand tussen de knoppen vergroten.	342
17.4 Horizontaal menu met een opsommingslijst.	344
17.5 Spry menu's.....	347
17.6 Bronnen.	349
18 Formulieren.	351
18.1 Formulierobjecten toevoegen.	351
18.1.1 Form-tag	352
18.1.2 Text Field	353
18.1.3 Textarea	354
18.1.4 Hidden Field	354
18.1.5 Checkbox	354
18.1.6 Radio Group	355
18.1.7 Radio Button	356
18.1.8 List/Menu	356
18.1.9 Button	357
18.1.10 Image Field	358
18.1.11 File Field	358
18.2 Een e-mailformulier verzenden.....	359
18.2.1 Het formulier vervolledigen.	359
18.2.2 Verzenden via PHP of ASP.	362
18.3 Eenvoudige formuliervalidatie (JavaScript).	364
18.4 Uitgebreide formuliervalidatie (Spry widgets).	365
18.4.1 Spry Validation Text Field.....	366
18.4.2 Spry Validation Textarea.	370
18.4.3 Spry Validation Select.	372
18.4.4 Spry Validation Checkbox.	373
18.4.5 Spry Validation Password.	374
18.4.6 Spry Validation Confirm.....	375
18.5 Formulierelementen vormgeven vanuit een style sheet.	376
19 Multimedia-objecten.	379
19.2 QuickTime VR.....	381
19.3 Audio.....	383
19.4 Audio in een Flashbestand.	384
19.5 FlashPaper (Print2Flash).....	385
19.6 Flash Video.....	385
19.7 Bronnen.	387
20 Meta-informatie.	389
20.1 Zoekmachines en meta-tags.	389
20.2 Uw website aanmelden op een zoekmachine.	390
20.2.1 Website volledig afwerken.	390
20.2.2 Meta-tags toevoegen.	390
20.2.3 Pagina's afschermen voor zoekrobots.	392
20.2.4 Website manueel aanmelden bij een zoekmachine.....	393
20.2.5 Website automatisch aanmelden bij een zoekmachine.	393
20.2.6 Enkele nuttige tips.....	394

20.3 Meta-tags en templates.....	395
20.3.1 Make Attribute Editable.....	395
20.3.2 Editable Attribute aanpassen of wissen.....	396
20.4 Redirect.....	397
20.5 Favicon.....	398
20.5.1 Een favicon aan de webpagina koppelen.....	398
20.5.2 Het favicon controleren.....	398
20.5.3 Het favicon vernieuwen.....	399
20.6 Bronnen.....	399
21 XML en Client-Side XSL.....	401
21.1 Inleiding XML.....	401
21.1.1 Wat betekent XML?.....	402
21.1.2 Structuur van een XML-document.....	403
21.1.3 Well-formed en Valid XML.....	406
21.1.4 DTD en XML Schema.....	406
21.1.5 Namespaces.....	409
21.1.6 XHTML is XML.....	410
21.2 XML vormgeven met CSS.....	411
21.3 XML verwerken in een webpagina.....	413
21.3.1 Data eilanden.....	413
21.3.2 JavaScript (AJAX).....	416
21.4 Inleiding XSL.....	416
21.5 Client-Side XSLT vs. Server-Side XSLT.....	417
21.6 Een eenvoudige XSL Transformatie.....	418
21.6.1 XSLT proloog.....	419
21.6.2 xsl:template en xsl:value-of.....	420
21.6.3 XPath expressies.....	420
21.6.4 xsl:for-each.....	425
21.6.5 Sorteren (xsl:sort).....	427
21.6.6 XPath operatoren.....	427
21.6.7 XPath functies.....	428
21.6.8 Dynamische HTML-attributen.....	429
21.6.9 Personeel.xml en pers_tabel.xsl koppelen.....	430
21.7 Inleiding RSS Feeds.....	431
21.7.1 RSS versies.....	432
21.7.2 RSS varianten.....	432
21.7.3 Soorten nieuwslezers.....	432
21.8 RSS verwerken in een webpagina.....	434
21.9 Opdrachten.....	437
21.9.1 Ontwerp een eigen RSS Feed.....	437
21.9.2 iTunes Feed generator.....	438
21.10 Bronnen.....	439
22 Spry datasets.....	441
22.1 Inleiding AJAX.....	441
22.2 Spry datasets.....	442
22.2.1 Een HTML dataset aanmaken.....	442
22.2.2 Een XML dataset aanmaken.....	445
22.2.3 Hoofd- en detailgebieden (spry:region en spry:detailregion).....	447
22.2.4 Datalus (spry:repeat en spry:repeatchildren).....	448

22.2.5 Gegevens sorteren (Spry:sort).....	450
22.2.6 Datareferenties.....	453
22.2.7 Gegevens filteren.	454
22.2.8 Voorwaardelijke instructies (spry:if en spry:choose).	456
22.2.9 Controletoestanden (spry:state).....	459
22.2.10 Debugmode.....	461
22.3 Master/detail relatie met één dataset.....	461
22.4 Master/detail relatie met twee datasets.	465
22.5 Master/detail relatie met tabbed panels.....	471
22.6 Bronnen.	475
Index.....	477

1 Inleiding.

1.1 Historiek.

In 1997 introduceerde Macromedia zijn grafische HTML-editor “Dreamweaver”. Dreamweaver groeide ondertussen uit tot één van de belangrijkste tools voor professioneel webdesign. Dreamweaver genereerde in die tijd enkel statische webpagina’s.

Meer en meer websites maken gebruik van dynamische pagina's. Hierbij wordt de HTML-code op de webserver gegenereerd en wordt de inhoud van een pagina aan een database gekoppeld.

Om zijn productengamma te vervolledigen, fusioneert Macromedia in 1999 met Elemental Software. Elemental beschikt op dat moment over een volledig visuele programmeeromgeving om zowel ASP- als JSP-pagina's aan te maken. Het pakket Drumbeat 2000 wordt vanaf nu door Macromedia verdeeld en is enkel beschikbaar op PC.

In mei 2000 werd Dreamweaver UltraDev aangekondigd. UltraDev wordt de opvolger van Drumbeat, volledig herschreven volgens de Dreamweaverfilosofie. Vanaf dat moment is UltraDev zowel beschikbaar op PC als op Mac. Aan ASP en JSP wordt eveneens ondersteuning voor ColdFusion toegevoegd. In december 2000 verscheen Dreamweaver 4 en bijna gelijktijdig Dreamweaver UltraDev 4.

Eén maand later gaat Macromedia samen met Allaire. Zo komen ook de ColdFusion- en JRun-server in handen van Macromedia.

In juni 2002 worden Dreamweaver en Dreamweaver UltraDev gecombineerd in één product, namelijk Dreamweaver MX. Dreamweaver MX kunnen we dus beschouwen als de opvolger van Dreamweaver UltraDev. Aan de bestaande servertechnologieën worden eveneens PHP en ASP.NET toegevoegd.

Vijftien maanden later, september 2003, verschijnt de volgende release. Dreamweaver MX 2004 onderscheidt zich van zijn voorganger door een betere integratie en visualisatie van Cascading Style Sheets (CSS). Wat dynamische sites betreft, is er extra functionaliteit toegevoegd aan ColdFusion, ASP.NET en PHP.

In september 2005, net voor de definitieve overname van Macromedia door Adobe, komt versie 8 op de markt. Versie 8 ondersteunt voor het eerst XML en PHP 5.

Na Dreamweaver CS3 (mei 2007) verschijnt Dreamweaver CS4 (najaar 2008). De belangrijkste vernieuwingen voor statische sites zijn ondermeer een volledig vernieuwde gebruikersinterface en een nog betere integratie van CSS en JavaScript. JSP en ASP.NET worden vanaf nu niet meer ondersteund. Voor PHP is er vrijwel niets gewijzigd.

Dreamweaver CS4 is als apart product verkrijgbaar en is tevens een onderdeel van Adobe Creative Suite (Web Premium en Web Standard).

De Web Standard Suite bevat naast Dreamweaver ondermeer Fireworks, Flash en Contribute.

1.2 Nieuw in Dreamweaver CS4.

- Volledig nieuwe gebruikersinterface naar analogie met Photoshop en Illustrator. De interface ondersteunt ondermeer meerdere schermen, full screen mode en inklapbare paletten.
- **Live View** toont de verwerkte webpagina met de ingebouwde testbrowser. Dit is vooral handig om bijvoorbeeld dynamische CSS-eigenschappen en JavaScriptfunctionaliteit te testen zonder steeds een externe browser te moeten openen.
- **Live Code** toont in combinatie met **Live View** de werkelijk gegenereerde code. Deze optie is ondermeer handig wanneer u via JavaScript CSS-eigenschappen wijzigt.
- Bovenaan elk document verschijnt een overzicht van alle gerelateerde bestanden (**Related Files**) zoals gekoppelde CSS-, JavaScript- en SSI-bestanden.
- Uitgebreide **Code Hinting** voor AJAX en JavaScript frameworks zoals Spry, jQuery en Prototype.
- Verbeterde Photoshopintegratie (Photoshop Smart Objects). U kan delen van een afbeelding rechtstreeks vanuit Photoshop kopiëren en in een webpagina plakken.
- Met **HTML Datasets** kan u vanuit Spry standaard HTML-containers als tabellen, div-tags en lijsten in de pagina verwerken alsof het XML betreft.
- **CSS** ondersteuning wordt uitgebreid met **Related Files** en met de **Code Navigator**. Op elk element met CSS-eigenschappen kan u zeer gedetailleerd nagaan welke stijlregels hierop van toepassing zijn en deze regels dadelijk aanpassen.
- Mogelijkheid om integratie met subversion software.
- Ontwerp interactieve desktopapplicaties via de Adobe AIR integratie.

1.3 Conventies.

Z Dit symbool markeert alinea's die enkel van toepassing zijn voor Mac-gebruikers.

Z Enkel van toepassing voor Microsoft-Windows-gebruikers.

T Tip.

! Let op.

» Hier volgt een actie die u zelf moet ondernemen.

Snelmenu: klik met de rechtermuistoets op PC en ctrl-klik op Mac.

Alle verwijzingen naar menu-items worden door **menu:** vooraf gegaan.

1.4 Systeemvereisten.

1.4.1 Microsoft-Windows.

- Pentium 4 processor.
- Windows XP of Windows Vista.
- 512 MB RAM en 1 GB vrije schijfruimte.
- Schermresolutie van 1280 x 800 pixels.
- DVD-ROM drive.

1.4.2 Mac-OS.

- Power Macintosh G5.
- Mac OS X 10.4.11 of 10.5.
- 512 MB RAM en 1 GB vrije schijfruimte.
- Schermresolutie van 1280 x 800 pixels.
- DVD-ROM drive.

De meeste schermafbbeeldingen in dit boek zijn afkomstig van Windows Vista Home Premium en Mac-OSX 10.4.11.

1.5 Lesmateriaal bij dit handboek.

Het lesmateriaal dat bij dit boek hoort, kan u kopiëren vanaf de bijbehorende CD-ROM. Aanpassingen kan u downloaden op <http://www.mediaTafel.com>.

Het basismateriaal voor de verschillende oefeningen is gerangschikt in genummerde mappen. Deze nummers komen overeen met de hoofdstukken in de tekst.

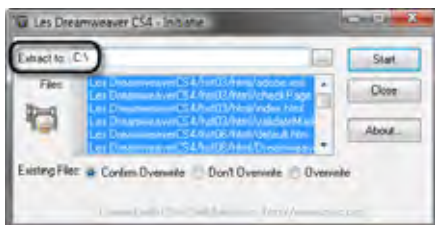
In de meeste mappen vindt u, naast het basisontwerp van een website (in de map *html*), eveneens een volledig afgewerkte versie van de site (in de map *html_klaar*).

Het originele beeldmateriaal dat bij een website hoort, vindt u terug in de map *Fireworks*. Hebt u enige ervaring met Fireworks, dan kan u deze bestanden eventueel aanpassen en verwerken in de website. Voor de oefeningen zelf hebt u deze bestanden niet nodig. Alle GIF- en JPEG-bestanden zijn reeds binnen de website aanwezig.

1.5.1 Lesmateriaal installeren op PC.

Op de CD-ROM vindt u in de map *Oefenbestanden PC* installatiebestanden voor de handboeken uit de Adobe CS4 reeks.

- » Open de map **Oefenbestanden PC** op de CD-ROM.
- » Dubbelklik op **Les DreamweaverCS4.exe**.
- » Installeer de oefenbestanden op het **hoogste niveau** van uw harde schijf. Standaard gebeurt de installatie op schijf C. U kan de driveletter eventueel aanpassen.

! Het is belangrijk dat u de oefenbestanden op het hoogste niveau van uw harde schijf installeert. Later gaat u via *Site Definition Scripts* alle oefensites definiëren binnen Dreamweaver. Indien u de oefenbestanden niet op het hoogste niveau bewaart, kan u de scripts niet gebruiken en zal u elke oefensite manueel moeten configureren (zie hst 7). In de map *Les DreamweaverCS4* vindt u *Site Definition Scripts* voor schijf C, D, E, F en I.

1.5.2 Lesmateriaal installeren op Macintosh.

De oefenbestanden voor Macintosh vindt u op de CD-ROM in de map *Oefenbestanden Mac*.

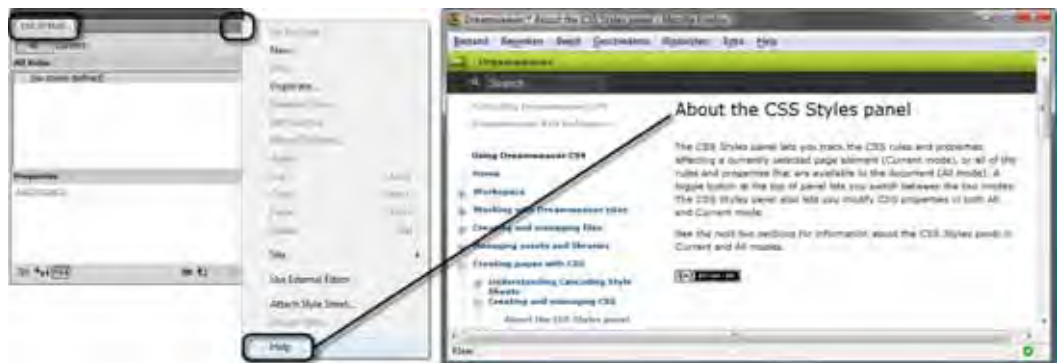
- » Open de map **Oefenbestanden Mac** op de CD-ROM.
- » Kopieer de oefenbestanden **Les DreamweaverCS4** naar uw harde schijf.

! Voor Macintosh zijn er geen *Site Definition Scripts* beschikbaar.
U zal elke site manueel moeten configureren.

1.6 De helpfunctie.

Dreamweaver bevat een zeer uitgebreide helpfunctie die u rechtstreeks kan oproepen vanuit het menu (**menu:Help:Dreamweaver Help**).

Als u de helpfunctie vanuit een palet oproept, komt u rechtstreeks op de desbetreffende helppagina terecht.

1.7 Technische ondersteuning en training.

Ondervindt u problemen met de software, raadpleeg dan het *Support Center* (<http://www.adobe.com/support/>). Hier vindt u een antwoord op de meest voorkomende problemen bij het installeren of bij het gebruik van de software.

Vindt u de oplossing niet in het *Support Center*, kijk dan even in één van de vele forums (<http://www.adobe.com/support/forums/>).

In het *Developer Center* (<http://www.adobe.com/devnet/>) vindt u heel wat nuttige tips en voorbeelden die u kunnen helpen tijdens het ontwerpen van uw eigen sites.

1.8 Statische en dynamische websites.

Na het lezen van dit boek, bent u in staat een statische website te ontwerpen. Even de verschillen tussen een statische en een dynamische website op een rijtje zetten.

1.8.1 Statische webpagina's.

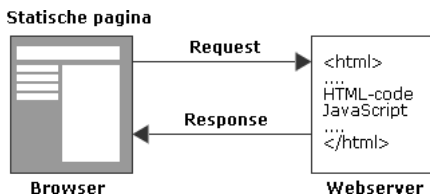
Een statische pagina bevat tekst, afbeeldingen enz., volledig in HTML geschreven. Statische pagina's zijn meestal niet zo statisch als de term doet vermoeden. Met behulp van JavaScript kan een statische pagina behoorlijk dynamisch worden. Zo kan u JavaScripts gebruiken om afbeeldingen of teksten over het scherm te laten bewegen, of om de inhoud van een formulier eerst te controleren voordat het terug naar de server wordt gestuurd. Pagina's die zowel HTML als JavaScript gebruiken noemt men DHTML-pagina's (Dynamic HTML).

Extensies: *.htm* en *.html*.

! JavaScripts worden aan de gebruikerskant (*client side*) geïnterpreteerd en verwerkt. Omwille van de diversiteit aan browsers kan de uitvoering van het script van browser tot browser verschillen.

1.8.2 Statische website.

Een statische website is een verzameling van HTML- en DHTML-webpagina's. U kan een statische website perfect vanaf uw harde schijf of CD-ROM openen in een browser. Indien u de site publiek toegankelijk wenst te maken, gebruikt u een webserver. Een gebruiker vraagt een bepaalde pagina op (*request*). De server doet in dit geval niet meer dan de gevraagde pagina van de schijf halen en dadelijk doorsturen naar de gebruiker (*response*).

1.8.3 Dynamische webpagina's.

De term dynamische webpagina wordt voorbehouden aan een pagina die scripts bevat die door de server worden vertaald in HTML.

Stel, u wil een online agenda bijhouden. U kan hiervoor een statische pagina ontwerpen, maar dan zal u bij elke aanpassing ook de pagina moeten updaten en terug op de server plaatsen. Dit vergt veel werk en neemt veel tijd in beslag.

Een andere mogelijkheid is dat u alle agendagegevens in een database plaatst en een dynamische pagina ontwerpt. Deze pagina bevat bijvoorbeeld PHP-code die de gegevens uit de database haalt en, in functie van de inhoud, de juiste HTML-code genereert. Het voordeel bij deze techniek is dat u de de PHP-pagina maar éénmaal hoeft aan te maken en op de server te plaatsen. De HTML-code wijzigt in functie van de gegevens die op dat moment in de database aanwezig zijn.

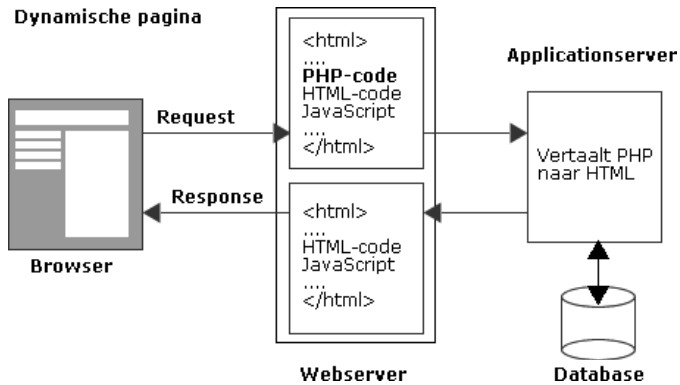
Afhankelijk van de gebruikte technologie krijgen de bestanden een andere extensie.

Extensies: *.php*, *.asp*, *.cfm*, *.aspx*, ...

1.8.4 Dynamische website of Web applicatie.

Een dynamische website is een verzameling statische en dynamische pagina's die met elkaar communiceren.

Een dynamische website zal altijd via een webserver geraadpleegd worden. Als een gebruiker een statische pagina opvraagt, zal de webserver deze pagina dadelijk naar de gebruiker sturen. Vraagt de gebruiker een dynamische pagina op, dan zal de webserver de pagina eerst naar een andere component sturen, namelijk de applicationserver. De applicationserver "vertaalt" de dynamische code naar HTML en geeft het resultaat terug aan de webserver. Dit resultaat wordt daarna naar de gebruiker gestuurd.

Dreamweaver is een zeer uitgebreid pakket. Dit handboek behandelt de basistechnieken voor, en de filosofie achter het ontwerpen van een statische website (HTML, XHTML en DHTML).

! U zal in het programma verschillende menu-items en paletten aantreffen die hier niet worden besproken omdat ze enkel nuttig zijn bij het ontwerpen van dynamische websites.

T Het vervolgbboek, **Dreamweaver CS4 - PHP** (ISBN: 97890356.1227.3), bouwt verder op de kennis die u hier hebt opgedaan. U leert dynamische websites ontwerpen met Dreamweaver, in combinatie met PHP en MySQL.

17 Rollovermenu met CSS.

Afbeeldingen, waaronder rollovermenu's met afbeeldingen, maken een site relatief zwaar. Per link moet u minstens twee afbeeldingen voorzien. Eén afbeelding voor de normale toestand en één afbeelding voor de rolloverttoestand. Verder bevat elke pagina een JavaScript dat telkens opnieuw wordt ingeladen. U kan de site wat verlichten door het JavaScript in een extern bestand te bewaren.

In dit hoofdstuk gaat u een rollovermenu ontwerpen, maar zonder JavaScript en met een minimum aan afbeeldingen (één afbeelding om precies te zijn). Het rollovermenu wordt volledig in een style sheet verwerkt.

Een link kent, naast de a-tag, nog vier pseudo-classes (*a:link*, *a:visited*, *a:hover* en *a:active*). In deze toepassing gaan we maar twee eigenschappen gebruiken. Eén eigenschap voor de a-tag en één voor de *a:hover* pseudo-class.

U gaat een rollover op twee manieren creëren. De eerste methode maakt gebruik van standaardtekstlinks die achter elkaar geplaatst worden. In de tweede methode vertrekt u van een lijst met opsommingstekens (ul-tag), waarbij elk opsommingsteken (li-tag) één link bevat.

- » Definieer een nieuwe site met volgende instellingen:
naam van de site = DW_hst17 en verwijst naar de map:

```
Z ...\\Les DreamweaverCS4\hst17\html\  
Z ...:Les DreamweaverCS4:hst17:html:
```

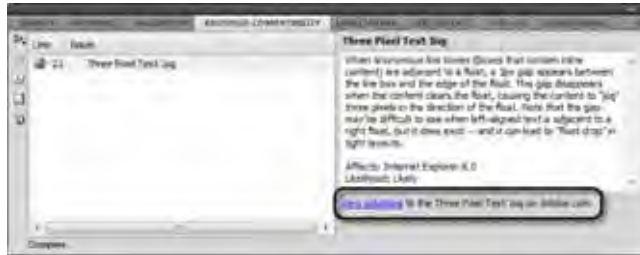
- » Open **index.html**.

Onder het logo vindt u twee soorten links die u dadelijk gaat vormgeven vanuit een style sheet. Bovenaan (Link1 t.e.m. Link4) staan alle links naast elkaar. Deze links bevinden zich binnen de div-tag *#nav1*.

De tweede groep links (Link5 t.e.m. Link8) vormen samen een lijst met opsommingstekens. Deze bevinden zich binnen de div-tag *#nav2*.

- » Verbind **index.html** met de style sheet **style.css**.
- » Kies **menu:File:Check Page:Browser Compatibility**.

De pagina bevat één fout voor Internet Explorer.

- » Klik op de link **View solutions** en kopieer het **conditional comment**.
- » Plaats de code net onder de link naar **style.css** en vervang **.mybuggyelement** door **#data**.

```
<link href="style.css" rel="stylesheet" type="text/css" />
<!--[if IE]>
<style type="text/css">
#data { zoom: 1; }
</style>
<![endif]-->
```

- » Bewaar de pagina.

Aan *index.html* wordt verder niets meer gewijzigd. Alles gebeurt vanaf nu in *style.css*.

#nav1 en *#nav2* zijn beide zwevende elementen met een breedte van 100 pixels. Beide elementen hebben een verschillende achtergrondkleur. Deze kleur vormt straks de achtergrondkleur van de knoppenbalk in "normale" toestand.

De **-selector* heeft een padding en margin van 0 pixels. *#nav1* staat vlak tegen de rand van het parent element (*#main*).

#nav2 heeft eveneens een padding van 0 pixels. De margin aan de bovenzijde bedraagt 10 pixels. Hierdoor komen beide navigatiebalken 10 pixels uit elkaar te staan. Om *#nav2* onder *#nav1* te positioneren, wordt aan *#nav2* de eigenschap *clear: both* toegekend.

Het datagedeelte `#data` staat 110 pixels verwijderd van de linkermarge. Hierdoor blijft er voldoende witruimte vrij tussen de navigatie en de data.

17.1 Verticaal menu met tekstlinks.

Gewone tekstlinks (`#nav1`) kan u het makkelijkst van een rollovereffect voorzien. Laat ons daarmee beginnen.

Elke link moet zich als block-level element gedragen. Hierdoor komen alle links onder elkaar te staan.

» Maak een nieuwe contextual selector (`#nav1 a`).

» Selecteer onder de rubriek Block, **Display: block** en klik op **Apply**. (Het venster nog niet sluiten.)

Alle links komen onder elkaar te staan, maar wel vlak tegen de rand. Ook de afstand tussen de links onderling gaat u wat vergroten.

- » Maak de padding aan de linkermarge 15 pixels en zet de overige paddings op 3 pixels.
- » Klik op **Apply**.

Om een knoffect te bekommen, gaat u elke link van een dunne rand voorzien. Ook de lijnen onder de links moeten verdwijnen.

- » Vink, onder de rubriek Type, **Decoration: none** aan.
- » Geef de link een donkere kleur.

- » Geef, in de rubriek Border, een volle lijn van 1 pixel in. Geef de lijnen net dezelfde kleur als de buitenrand van de pagina (#666).
- » Klik op **Apply**.

Het effect dat we nu bekomen is nog niet perfect. Op de plaatsen waar de links aan elkaar grenzen, ziet u een rand van 2 pixels. De linkerrand mag u wissen, zodat het navigatieblok aan de buitenrand aansluit.

- » Wis de rand aan de bovenzijde en aan de linkerzijde. (Zet de breedte op 0 pixels).
- » Klik op **OK**.

We zijn bijna klaar met de vorm van het menu in "normale" toestand. U hoeft enkel nog de bovenzijde van het menu te sluiten met een lijn. Dit doet u door aan de bovenzijde van `#nav1` een lijn toe te voegen.

- » Open `#nav1` vanuit het **CSS Styles palet**.
- » Geef `#nav1` aan de bovenzijde een lijn van 1 pixel.

In de over-toestand krijgt elke link een andere achtergrondkleur en wordt de lijn aan de linkerzijde dikker. Hiervoor maken we gebruik van een afbeelding die we als achtergrond op de over-toestand definiëren.

- » Maak een nieuwe contextual selector (`#nav1 a: hover`).
- » Geef het element een lichte achtergrondkleur (`#CCC`).
- » De achtergrondaafbeelding (`achtergrondLink.gif`) bevindt zich in de map `gif_jpg`. Deze afbeelding mag zich niet herhalen (**Repeat: repeat-y**).

Het eerste menu is klaar. Bekijk het resultaat in *Live View*.

17.2 Verticaal menu met een opsommingslijst.

Een opsommingslijst bevat twee tags. De ul-tag bepaalt het begin en het einde van de lijst. Elk item binnen de lijst staat binnen een li-tag.

Voordat u de links kan configureren, gaat u eerst enkele eigenschappen aan de ul-tag en aan de li-tag toekennen.

De ul-tag mag zich niet presenteren als een lijst. De bolletjes moeten weg en de items mogen niet inspringen.

- » Maak een nieuwe contextual selector (**#nav2 ul**).
- » Selecteer, in de rubriek List, **Type: none** en klik op **Apply**.
De bolletjes voor de lijst verdwijnen.
- » Geef de box aan de bovenzijde een gekleurde lijn (#666).
Deze lijn zorgt er straks voor dat de knoppenbalk bovenaan gesloten wordt.

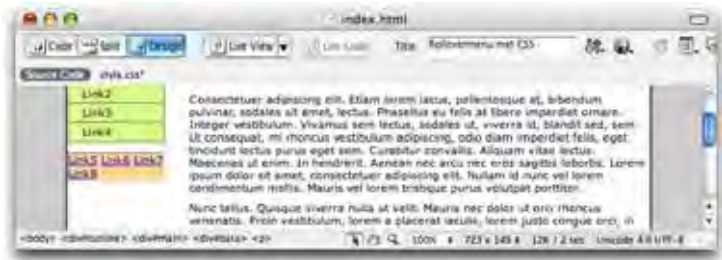
! De links staan al onder elkaar, maar voordat u de knoppen gaat visualiseren, moet u de links eerst terug achter elkaar plaatsen. Waarom?

Als u nu verder gaat met de a-tag en a: hover te definiëren, zal u merken dat Internet Explorer 5.01 extra ruimte tussen de verschillende links genereert. Om deze fout weg te werken, gaat u de links vanuit de li-tag achter elkaar plaatsen.

- » Maak een nieuwe contextual selector (**#nav2 li**).
- » Zet de padding en de margin (rubriek Box) op 0 pixels.
- » Maak van elk item een inline element. Selecteer, in de rubriek Block, **Display: inline**.

Het menu ziet er op dit moment net hetzelfde uit als het vertrekpunt uit vorige toepassing (tekstlinks). Vanaf nu gaat u dan ook net dezelfde handelingen uitvoeren als waarmee u in vorige toepassing begonnen bent.

U gaat dus alle eigenschappen, die reeds in #nav1 a en #nav1 a: hover zijn aangemaakt, kopiëren naar respectievelijk #nav2 a en #nav2 a: hover. Dit doet u als volgt:

- » Klik met de rechtermuistoets op #nav1 a in het CSS Styles palet en kies Duplicate uit het pop-upmenu.

- » Bewaar het duplicaat als #nav2 a.
- » Maak op dezelfde manier een duplicaat van #nav1 a: hover en bewaar dit als #nav2 a: hover.

Het menu is klaar. Test het resultaat in Live View.

17.3 Enkele varianten.

Om nogmaals de kracht en de mogelijkheden van CSS te illustreren, gaat u beide navigatiebalken aanpassen door enkele CSS-eigenschappen te wijzigen. De meeste aanpassingen gebeuren vanuit het *CSS Styles palet*.

17.3.1 Navigatie van links naar rechts verplaatsen.

Laat ons eerst beide navigatiebalken van links naar rechts verplaatsen.

- » Selecteer **#nav1** in het **CSS Styles palet**.
- » Wijzig de eigenschap **float** van **left** naar **right**.
- » Herhaal deze stappen voor **#nav2**.

Het datablok staat nu te ver naar rechts en schuift rond de navigatiebalken.

- » Selecteer **#data** in het **CSS Styles palet** en pas de instellingen van **margin** als volgt aan: **0px 110px 0px 5px**

Nu nog enkel de randen rond de links aanpassen en de oefening is klaar.

- » Selecteer **#nav1 a** in het **CSS Styles palet**.
- » Zet de breedte van **border-right** op 0px en de breedte van **border-left** op 1px.
- » Herhaal deze handeling voor **#nav2 a**.

U vindt de oplossing van deze toepassing eveneens in *style2.css*.

17.3.2 Afstand tussen de knoppen vergroten.

U gaat de links van **#nav2** wat verder uit elkaar plaatsen zodat ze elkaar niet meer raken. Er ontstaat een witruimte tussen de links.

- » Selecteer **#nav2 a** in het **CSS Styles palet**.
- » Klik op **Edit Style**, onderaan het **CSS Styles palet**.
- » Geef de box aan de onderzijde een margin van 4 pixels.

- » Klik op **OK**.

Er ontstaat een witruimte van 4 pixels tussen de links. U zal elke knop moeten sluiten door op de bovenzijde een lijn te plaatsen.

» Plaats een lijn aan de bovenzijde van het element (border-top: 1px).

De achtergrondkleur loopt over de volledige navigatiebalk. Deze kleur is namelijk gedefinieerd op #nav2. U gaat de achtergrondkleur verplaatsen van #nav2 naar #nav2 a.

» Geef #nav2 a een achtergrondkleur in (bijvoorbeeld #F99).

- » Selecteer **#nav2** in het **CSS Styles palet** en wis **background-color**.

De eerste link in het menu heeft bovenaan nog een dubbele lijn. Eén lijn is afkomstig van **#nav2 a**, de andere lijn is afkomstig van **#nav2 ul**. De lijn op **#nav2 ul** gaat u wissen.

- » Selecteer **#nav2 ul** in het **CSS Styles palet** en wis de lijn.

U vindt de oplossing van deze toepassing in *style3.css*.

- » Bewaar en sluit het document.

17.4 Horizontaal menu met een opsommingslijst.

- » Open **horizontaal.html**.

Deze pagina bevat één lijst die we dadelijk tot een horizontaal menu omvormen. De pagina is gekoppeld aan *horizontaal.css*. Alle containers zijn reeds gedefinieerd, maar bevatten nog geen waarden. We gaan voor deze toepassing de eigenschappen eens rechtstreeks in het styles palet invullen.

Als eerste gaan we de **ul**-tag vormgeven. De **ul**-tag vormt de achtergrond van onze navigatiebalk.

- » Selecteer **#nav1 ul** in het **CSS Styles palet** en voeg volgende eigenschappen toe:
- » Maak de achtergrond lichtgrijs (**#CCC**).
- » Geef de boven- en onderkant een donkergrijze (**#666**) lijn.

- » Selecteer **#nav1 li**.
- » Voeg de eigenschap **display: inline** toe.

- » Selecteer **#nav1 a**.
- » Maak de achtergrondkleur donkergroen en de tekstkleur wit.
- » Plaats rechts een grijze lijn. Gebruik dezelfde kleur als de randkleur van **#nav1 ul**.
- » Geef de tekst een padding van **0.2em** (boven en onder) en **1.5em** (links en rechts).
- » De links zijn niet onderstreept.
- » Plaats de links binnen de achtergrond via **float: left**.

Merk op dat de achtergrond nu volledig dichtklapt. Hiervoor gaan we de ul-tag nog even moeten aanpassen.

- » Selecteer **#nav1 ul**.
- » Voeg de eigenschap **float: left** toe. De links passen nu mooi binnen de achtergrond, maar de balk loopt nog niet door tot het einde.
- » Voeg de eigenschap **width: 100%** toe.

Als laatste gaan we de hovertoestand van de links nog toevoegen.

- » Selecteer **#nav1 a:hover**.
- » Geef de links een andere achtergrondkleur en een andere tekstkleur.

- » Bewaar de pagina en test het resultaat in een *Live view*.
- » Sluit de pagina.

17.5 Spry menu's.

Een eenvoudig horizontaal of verticaal navigatiemenu ontwerpt u best aan de hand van bovenstaande voorbeelden. De CSS-code is zeer compact en makkelijk aan te passen. Wil u echter een geavanceerd menu met horizontale of verticale submenu's, dan kan u best een Spry menu gebruiken. Het hoofdmenu is ook hier een ul-lijst. Elke geneste ul-lijst vormt automatisch een submenu. Met de *Spry Menu Bar widget* kan u zeer eenvoudig een horizontaal of verticaal menu ontwerpen met tot twee *drop-down* of *fly-out* submenu's.

» Open **spryMenu.html**.

Deze pagina is reeds gekoppeld aan *spryMenu.css*. De div-tag *nav1* heeft een tijdelijke achtergrondkleur.

- » Plaats de cursor binnen **nav1**.
- » Voeg het object **Spry Navigation Bar** () toe (rubriek **Spry**).
- » Kies een horizontaal menu.
- » Selecteer en verwijder de tekst **Spry Menu Bar**.
- » Bewaar de pagina.

Dreamweaver kopieert de bijbehorende bestanden naar de map **SpryAssets**.

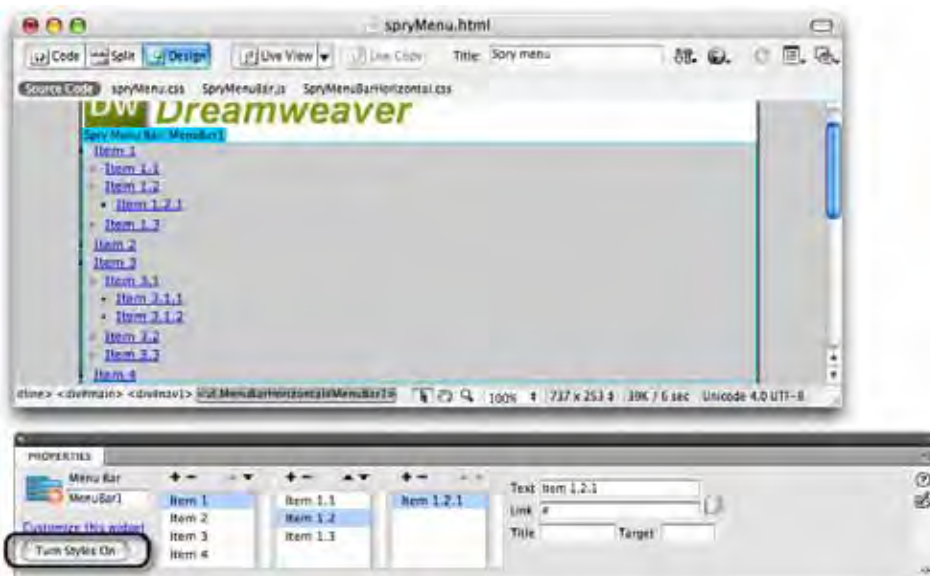

- De vier gif-bestanden bevatten de driehoekjes die een submenu aangeven. Deze kan u makkelijk met Fireworks aanpassen.
- Het JavaScriptbestand mag u niet wijzigen.
- Het CSS-bestand bepaalt het uitzicht van het menu. Hierover dadelijk meer.

- » Selecteer het blauwe tabblad **Spry Menu Bar: MenuBar1**.
- » Voeg vanuit het **Properties palet** enkele items of subitems toe.
Het resultaat is dadelijk zichtbaar op de pagina.

T Soms is het makkelijker het menu rechtstreeks aan te passen vanuit Design view. Hiervoor kan u de stijlen tijdelijk uitschakelen.

Om de lay-out van het menu aan te passen, klikt u best op de link *Customize this widget*, (links in het Properties palet). Het helpbestand beschrijft de volledige structuur van de verschillende classes uit het menu.

U kan ook het CSS-bestand (*SpryMenuBarHorizontal.css*) openen in Dreamweaver. Ook dit bestand bevat heel wat informatie over hoe u het menu kan aanpassen.

- » Pas enkele eigenschappen van het menu aan en bekijk het resultaat.
- » Bewaar en sluit alle documenten.

17.6 Bronnen.

- **Allerhande navigatievarianten.**

- <http://css.maxdesign.com.au/listamatic/>

- <http://www.phoenity.com/newtedge/>

- <http://www.accessify.com/tools-and-wizards/developer-tools/list-o-matic/>